

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Corespondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond

Pentru un nume.

Sibiu, 1 August n.

Domnul Ioan Cutean a făcut lucru bun și cuminte, când ca negustor în Brad, a cerut să-i fie înregistrată firma comercială cu numele scris românesc, ear' nu unguresce, cum i-se înregistrase mai înainte la tribunalul regesc. Pentru-că publicul la al cărui sprigin e avisat, românesc este, și pentru-că e frumos și corect, ca omul să-și scrie numele așa cum l'a primit moștenire de la părinți, și să nu și-l schimonosească singur, fără nici un motiv. Accentuăm, fără nici un motiv, pentru-că sunt și astfel de oameni în patria noastră, cari din anumite motive își schimbă numele și firma comercială.

Când un Klein sau Deutsch ăre-care de es. vrea să-și tragă creditorii pe sfără, preste nopțe își schimbă firma în Kiss sau Némethy, și creditorii pot să-și bată urma. Pe domnul Cutean însă nu-l numărăm în această categorie. Cine știe din ce motive și-a înregistrat firma la timpul seu unguresce, și acum convingându-se că așa nu e bine, a cerut să-i fie înregistrată românesc.

Cum am spus, lucru bun și cuminte.

Prin această, de sine înțeles și foarte natural, că n'a pierdut nimeni nimica și n'a câștigat nimeni nimica. Românii n'au câștigat un suflet nou, pentru-că Cutean tot Român era și mai înainte, când numele îi era înregistrat în firmele comerciale ca „Kutyán”, — ear' Magiarii n'au pierdut nici un suflet, pentru-că nimeni nu poate pierde ceea ce nu posedă, dat fiind, că Cutean nu era al lor.

Așa luăm noi lucrul și așa trebuia să-l iee și Magiarii. Ei însă, conduși de alte idei, nu-l iau așa, ci fac cas mare din acest lucru mic. Pun întrăga afacere în sarcina daco-românismului, — esistent numai în fantasia lor, — și fac pe dl Cutean jertfă cădută în mrejele agitatorilor din ai căror bani trăesece. Par' că omul n'ar trăi din munca proprie!

Pe cörda acesta tratăză cel puțin chestia organul lui Kossuth Ferencz, ziarul „Független Magyarorszag”, batjocorind în chip și formă pe dl Cutean pentru eșirea sa din ceata patrioților patentati și trecerea în tabăra trădătorilor de patrie, fără a se teme, că „Magiarii nu-și vor mai pune piciorul în prăvălia sa, il vor toca în cap pe stradă, ca pe un câne turbat, il vor alunga, vor taia curele din spatele sale și-l vor îngropa în zid, ca pe Ephialtes”.

Am citat cuvintele pentru a se vedé și cunosce frumsețá de stil și bogăție de grațiosități, adunate în mănunchiu din partea celor ce forméză statul major al fiului tătâne-so.

E indignat rău deci, cum se vede, ziarul lui Kossuth Ferencz pentru faptul, că un comerciant român, care trăesece întră Români și de la Români, a avut îndrăznélă să-și înregistreze firma românescă, și deduce din acest fapt, — după noi foarte neînsemnat, — că e mare primejdia în Ardeal, unde a izbucnit focul în Carpați, și unde fiul fie-cărei mame române viséză despre imperiul valah!

Idei destul de scrintite acestea, pentru a le puté pune în sarcina căldurilor celor mari ce domnesc probabil prin Budapesta, și ferbințelilor de cari sunt torturați creerii bieților gazetari magiari de la fôia numită, pentru-că numai din o funcționare neregulată de creeri se pot nasce conclusiuni de acestea, din o simplă rectificare de nume, trecut greșit în registrele comerciale.

Dar' sunt altele și mai frumoșe de cât acestea, trecute în esercițiul de stil publicat ca prim-articol în fôia numită.

Ascultați numai: „Valahii cuceresc cu pasiune. Pun mâna pe pământuri, se înavuțesc și luptă cu tenacitate pe tôte liniile în contra magiarismului. Și guvernul nostru nu se apără în contra lor! Și noi cu mâinile în sin privim, cum agitatorii valahi desbracă pe conaționalii nostri magiari și-i fac cerșitori în propria lor patrie”.

Așa-i că e frumos și — adevărat? Mai ales adevărat!

Dar' culmea o atinge iscusitul scriitoriu la căcăiul articolului seu, unde se adreséză Vienei, astfel:

„Să nu credă cei de la Viena, că e favorabil pentru chestia dinastiei dacă în Ungaria naționalitățile se revoltă. Valahul e supus „împăratului”, dar' pentru aceea totuși vrea să vadă guvernul întregul Ardeal — din Bucuresci. Slavii încă cochetéză cu imperiul slav, și astfel în patria noastră tôte mișcările naționaliste sunt de caracter anti-dinastic!”

Că e tare minunat necunoscutul celebru bărbat de stat de la fôia lui Kossuth în părerile sale! Adecă noi antidinastici! Va să zică, kossuthistii, în frunte cu fiul detronatorului, — dinastici! Și să nu riți, când veți că tôte aceste halucinațiuni se fac pentru un nume, sunt scöse din un fapt cu totul neînsemnat, din rectificarea unei firme comerciale, a dlui Cutean din Brad?

Ce ar face öre și cum ar scrie patrioții nostri, când alte lucruri mai însemnate naționale s'ar întâmpla, mai mari de cât o simplă rectificare de nume??...

Adevăr grăesce! Un inspector școlar confesional din eparchia Kalocsa serie în „Alkotmány” un articol asupra propunerii limbii magiare în școlile nemagiare, recomandând conversația în această limbă ca mai ducătoare la scop. Șovinist e și el, ca toți patrioții nostri patentati, dar' în zelul de a combate sistemul de propunere usitat până acum spune un mare adevăr (accentuat de atâtea-ori din partea pedagogilor), pe care l' fixăm aci în următoarele:

„Una dintră marile scăderi ale instruirii în limba magiară e șovinismul, când în comune pur germane ori slave, unde nici asil de copii nu este, nici cuvânt unguresc copilul nu aude: limba magiară e întrebuințată ca limbă de propunere; acest șovinism e mândrie de a se face observați (învățătorii), atât în detrimentul limbei magiare, cât și în al rezultatului general al instruc-

țiunii; căci copilul nepricepând cele ce i-se predau în limba magiară, nu învață nici limba magiară și nu-și poate însuși nici cunoscințele prescise, ci va fi din el la finea anului școlar — tabula rasa.

Ear' mai jos zice următoarele: In clasa a două învățătorii întrăbă deja: mi a mondat? hányféle a mondat? (ce e zicerea? de câte feluri e zicerea?).... deci deja în clasele inferioare torturéză cu sintaxă ungurescă pe bietul băiat, care despre tôte acestea nici în limba sa magiară nu are noțiune.”....

Adevărat! „Dară Iuda nu vrea să 'n-țelégă”, — zice Sfânta Scriptură!

Autonomia catolică. Ziarul „Magyar Allam” e în măsură a puté comunica celor interesați, că guvernul a luat hotărâre să nu propună spre întărire Maiestății Sale Monarhului proiectul de statut organic votat din partea congresului autonom al bisericii catolice, și anume din motivul, că în statut se dá prea mare cerc de activitate bisericii catolice în ce privesce conducerea și supravegherea școlilor ei confesionale, ear' prin această se împedecă unitatea instrucțiunii în școlile medii. Nod în papură!

Pactul. In chestia pactului n'ăvșm nimic nou de înregistrat. Tratările se continuă întră guvernele țărilor dualiste, dar' se pörta în cel mai mare secret, în cât nimic nu străbate în public despre mersul lor și despre stadiul în care se află astăzi. Tot ce se știe e, că în a doua jumătate a lunii August prim-ministrii vor merge de nou la Ischl pentru a face raport Maiestății Sale despre stadiul în care vor fi ajuns nesfirșitele lor trătări. Pe atunci se va afla în Ischl și ministrul comun de externe, contele Goluchowski, și se crede, că într'un nou consiliu de Corónă ce se va ține acolo, se va decide în mod definitiv asupra pactului.

Cum se vede deci, pe lângă tôte asigurările, că o „apropiere îmbucurătoare” s'a făcut întră prim-ministrii Körber și Széll, va trebui să-și pună earăși Coróna influința în cumpănă pentru a se finalisa odată chestia reînnoirii pactului, care numai din „apropierea îmbucurătoare” nu se va puté face.

FOIȘORĂ

Apa tinerețelor.

Poveste.

de **Laurențiu Ciorbea.**
(Urmare).

Drumul pe unde merse-se fratele său nici el nu l'a rătaicit. Tocmai când duceau pe frate-său la spânzurătoare pentru datoria despre care vi-am povestit, sosi și el acolo. Cum îl vedu îl cunoscu și aflând că ce e pricina pentru care vreau să l' spânzure, scöse bani din buzunariu și l' mântui de la mörte, că ori-și-cum, îi era frate și avea milă de el.

După-ce se îmbrățișară și sărutară ca frații, se întörseră amândoi la birt, unde uitără că ce au pățit și eară apucară amândoi la cărți, până-ce puseră și cel din urmă ban, ba rămăseră și datori, pentru care datorie ajunseră apoi amândoi în temniță.

Trecu o zi, trecu o săptămână, trecu o lună, ba trecu un an și nici acesta fecior al Impăratului-Verde nu mai veni cu apa tinerețelor, nici fără apa tinerețelor. Atunci se

înfățișă înaintea Impăratului-Verde feciorul său cel mai mic și zise:

— „Tată, ved că a trecut atâta timp de când frații mei s'au dus după apa tinerețelor și nu mai vin, nici cu apă nici fără apă; fă bine dă-mi bani de cheltuélă, haine de primenélă, arme de ostășie și-un cai bun de călărie și lasă-mă să mă duc să-mi încerc eu norocul, da de cumva eu voi fi mai norocos de cât frații mei”.

— „Nu te las fétul meu, răspuse tată-sau Impăratul, că mă tem că voi rămăne și fără tine; dacă nu au isbutit frații tēi mai mari și mai viteji de cât tine, tu mai mic și mai slab vei isbuti? mai bine rămăi acasă că döră n'am o sută de feciori”.

Dar' feciorul nu se mulțami cu răspunsul acesta, ci atâta se rugă și făcu pe lângă Impăratul până-ce îl störse învoiala. Apoi își luă cele de lipsă, și p'aci ție drumul.

Tocmai când duceau pe frații săi să plătescă datoriile cu grumazii, adecă la spânzurătoare, sosi și el în orașul desbrăcaților și cum îi vedu îi cunoscu. Apoi aflând că ce e pricina pentru care vor să-și spânzure, scöse bani din pungă și îi răscumpără. Mare era bucuria fraților că scăpară de la mörte. Și după-ce mai petrecură un ceas ori două, fe-

ciorul cel mai mic împarte bănișorii ce i-au mai rămas, frățeste cu cei doi frați, pentru-că să aibă și ei de drum cătră casă, ear' el eșind din acest oraș se du-se mai departe.

Și merse el multă lume și împărăție, ca Dumnezeu să ne ție, că cuvântul din poveste înaintea încă mult și mândru este, merse până-ce ajunse la o babă de 99 de ani.

— Bună ziua mătușă, zise feciorul nostru întrând în casă.

— Bună să-ți fie inima nepöte, — răspuse baba, — și ce bine că îmi ziseși mătușă, că de nu, am o cășea cu dinții de oțel și tot țărime mi-te făcea. Dar' de unde și până unde, și ce vânt te pörta pe aici, pe unde numai pasere măiastră a străbătut?

— Da, păcatele mele m'au adus, mătușă, caut cetatea zinelor din ostrovul mărilor, ca să duc apa tinerețelor din fântâna crăiesei lor pe sēma tatii, să se spele și să-și capete vederea — că vai rău e a fi orb!

— Nu știu zēu eu nepöte, că și eu numai de nume i-am auzit, dar' mergi la soră-mea mai mare, ea e mai bătrână de cât mine, a auzit și știe mai multe, pöte ea te va ști îndrepta. Inse mergi cu calul meu, acela te va purta mai iute, și de cumva vei ajunge la apa tinerețelor, adu-mi și mie într'o sticlă. Ia inse greșia această că îți va prinde bine la vreme de nevoie.

sticlă. Ia ține inse peptenul acesta, ca să l' ai la vreme de nevoie.

După ce mulțami babei pentru bună-tatea ei, merse feciorul merse până-ce ajunse la sora ei, o babă de 199 de ani.

— Bună ziua mătușă, zise feciorul nostru întrând în casă.

— Bună să-ți fie inima nepöte, răspuse baba, și ce bine că-mi ziseși mătușă că de nu, am o cășea cu dinții de oțel și tot țărime mi-te făcea. Dar' de unde și până unde și ce vânt te pörta pe aici, pe unde numai pasere măiastră a străbătut?

— D'apoi păcatele mele mătușă, caut cetatea zinelor din ostrovul mărilor, ca să duc tatii apă de tinerețe din fântâna crăiesei lor, să se spele cu ea să-și redobândescă vederea, și nu știu în care parte a lumii se află cetatea lor. Nu cumva m'ai ști dumnöta îndrepta?

— Föрте rău îmi pare nepöte, dar' și eu numai de nume i-am auzit, inse mergi la sora mea cea mai mare, ea e cu mult mai bătrână de cât mine, a vedut și auzit mai multe, da de cumva ea te va ști îndrepta. Dar' mergi cu calul meu, acela te va duce mai iute și de cumva vei ajunge la apa tinerețelor, adu-mi și mie într'o sticlă. Ia inse greșia această că îți va prinde bine la vreme de nevoie.

In chestia concubinatelor.

de Georgë Rain, preot.

(Urmare.)

Vor fi și atari locuri, unde acest curent — după cum am atins mai sus — prin periculăsa lui rotațiune se va fi prefăcut așa zicând în *lege locală*, și unde prin urmare susținerea, că predica nu mult folosese, pretinde a se prezenta de justă. In atari ținuturi, — pe lângă neîntrerupta predicare a cuvântului lui Dzeu, — ne mai putem și trebuie chiar să ne folosim și de un al doilea mijloc: de conlucrarea în această direcțiune a comitetului parochial.

„Preoțimea noastră arhiepiscopalească cu totă seriozitatea este provocată, cu comitetele parochiale împreună, să lucreze din toate puterile în contra răului“ — ne zice cerculariul P. V. Consistoriu arhiepiscopalească din 19 Dec. 1900 Nr. 11268 Bis.

Modalitatea precisă, prin carea s'ar indica — în mod general — direcțiunea conlucrării com. parochial, nu obvine nici în sus lăudatul cerculariu, pentru-că după cum mai sus s'a atins, o astfel de direcțiune precisă și generală, este cu neputință. Ce ne poate ajuta aici comitetul parochial? Fărte mult! Nu cred să fie comună, unde în această direcțiune, usând de întrelucrarea comitetului parochial, să nu se fi observat — și numai în parte — rōdele, chiar la prima ocaziune. De sine înțeles, că înainte de a ne folosi de ajutoriul acestui factor, terenul trebuie să fie preparat, prin predică destul de dese, prin sfaturi și îndemnări de natură mai blândă, apoi să urmeze chiar dojene și înfruntări, în casuri concrete, ca poporul să fie adus în stadiul acela, ca până la cel din urmă individ, nu numai să simtă că concubinatul este lucru rușinos și periculos, — dar' să simtă și aceea, că în contra aceluia s'a pornit o gōnă generală. Să fie predominată ființa lui întrăgă de convingerea că de acum înainte sunt strict interzise conviețuirile ilegale. Când est-mod locuitorii comunei, și în special cei ce intenționează să facă acest pas stingăciu, — vor fi cuprinși ôre-cum în întrăgă ființa lor de simțemintele de mai sus, — atunci intervenția com. par., în casuri concrete, va avé un efect minunat, de ôre-ce cel păcătoș acum simte combateră peccatului său în formă așa zicând de gōnă și în cerc mai larg, — din partea reprezentanței întregului popor credincios din localitate. El vede că este prin urmare haiduit — în urma nelegiurii sale — din partea tuturor locuitorilor. De conlucrarea com. parochial ne putem folosi, ca imediat după aparența vre-unui atare cas să se concheme membrii comitetului la ședința estra-ordinară și în mod sərbătoreș și impunător să-și exprime indignarea asupra rușinosului fapt sêvîrșit, ba unde află de bine, după prudenta sa chibzuelă, să indice și câte o pedepsă morală, prin carea respectivul — nu numai în ziua în carea i-s'a dictat pedeapsa, dar' în tot decursul persistărei sale pe lângă acel peccat — să simtă, că el nu se privește demn de a sta în rëndurile celor-lalți ômeni de cinst. In anul 1898 am adus conclud cu com. par.

Feciorul nostru mulțami babei pentru bunătatea ei, apoi se dus: la ceaalaltă babă care era de 299 de ani. Ca să nu lungesc vorba, și cu această păți chiar ca cu celelalte două, numai cât când fû să plece mai de parte baba acesta îi dete o cute.

Și merse, merse feciorul nostru până ce a ajunse la o cetate pustiie, unde zări într'o chilie un om, ear' într'alta o femeie, cari strigau ca din gura șerpilor: „Haidați ômeni buni, ajuta-ți, ne nu ne lăsați, că eară vine“. Și apropiindu-se feciorul Impăratului-Verde de ei, îi întrebă că ce-i dōre de se vaită atât de tare.

— Când e sōrele cruce la amiazi, zise bărbatul, atunci vine un păienjin mare cât un urieș și îmi sugă sângele cât mă lasă aprōpe mort; omōră-l voinice, ajuta-mă și scōte-mă din ghiarēle lui, de poți, că și eu îți voiu prinde bine la ceva.

Pe mine când e tocmai la un ceas după amiazi, — începă a spune femeia, — mă sugă un viespe cât un munte, și mă lasă mōrtă de jumătate. Ajută-mi și mie voinice, mă scapă de el, ca și ție să-ți ajute Dumnezeu.

că cei cari au concubine în casă sau întră rudeniile lor — pe sərbătōrile născerii și ale Invierii Dlui nu se pot mărturisî în zilele în cari se mărturisesc ceilalți credincioși, ci toți aceia au a se prezenta la mărturisire într-o zi separată. Hotărîrea de astfel fōrte simplă, a avut efect escelent: In anii următori în ziua anumită s'au prezentat tot mai puțini, din motivul că au eșit din rëndul lor. Mi-s'a întemplat chiar și un altfel de cas, că un atare om m'a rugat să scap de rușinea de a se prezenta la mărturisire cu cei de batjocură, căci promite a-și cununa feciorul numai decât după sərbătōri. Prin o pășire cu înfățișare energică și resolută a comitetului parochial și prin o tactică precaută și prudentă — acolo unde s'ar afla cu cale — se pōte dicta chiar și câte o pedepsă mai mică în bani. Aici însăș comitetul trebuie să fie cu mare precauțiune preste tot, dar' mai cu sēmă la aceea, că pedepsă dictată să fie incassabilă și apoi numai decât tot prin votul comitetului, să se folosescă ôre-cum pe sēma bisericeii. — Un policandru de sticlă, și o cădelniță de argint de china le avem la sta. biserică din atari pedepse. Obiectele procurate pe această cale, în continuu reimprospetăza în mintea privitorului incidental, în urma căruia s'au procurat, și prin urmare pedeapsa respectivului îi va servi de — memento.

Lupta în contra concubinatelor se pōte apoi generalisa în cerc și mai larg, — ducându-se și în sinodul parochial, unde parochul arătând părțile cele deasatrōse ale rēului, desvōltă mai amănunțit tot ce tae în credință, și prin urmare, ca în contrazicere cu legile Dzeesii — nu pōte rămâne nepedepsit. Dzeu însăș adesea nu numai pe cel ce a comis peccatul îl pedepsește, ci în urma peccatului aceluia suferă întrăgă comuna. Bună ôră focul sau grindina etc. sunt pedepse de la Dzeu trimise — nu arare-ori — chiar pentru astfel de fărădelegi. Cam în modul acesta arătându-se morbul concubinatelor și în sinodul parochial, — de bună sēmă că cu toții — cei nepetați încă — vor fi pe lângă propunerea, ca să fie goniti și urgisiți aceia, cari nu vor a trăi după porunca lui Dzeu.

E drept, că nu este lucru ușor acesta, mai ales unde bōla este încuibată binisor, și în contra ei nu s'a prea făcut ceva. Ômenii nostri cu una cu două nu s'ar lăsa de „obi-cciu“, ba cārtesc în contra preotului și a comitetului parochial în mod demonstrativ. La început, în multe locuri preotul pentru această activitate este privit de rău-voitoriul — ba chiar de dușmanul lui — care „nu l' lasă să trăiescă“.

Datorința preotului însăș atunci deaseme-nea creșce și pretinde, ca să înfrunte astfel de manifestațiuni, și în mod evident să arete, că el își împlinesce datorința, și că prin atari restrîngerii de la o vieță peccatōsă, — numai binele îl urmăresce!

Concubinatul este o scrintitură a vieții morale.

Scim că scrintindu-se mâna sau piciorul, după un timp ôre-care, osul mișcat de la locul seu mai că se află în stare suferibilă, lăsându-se mai bine acolo unde e, decât să fie supus durerilor împreunate cu readucerea lui

Mult să miră fiul Verdelui-Impărat de nenorocirea acestor ômeni, apoi zise că el va ajuta și rămase acolo cu sabia 'n mână. Și nici nu gâta bine vorba, când iată și vine uriașul de paiangin și se prinse la bătae cu feciorul nostru. Și de-și paianginul se mărea din ce în ce, nici feciorul Verdelui-Impărat nu era chiar din tufă, ci era voinic, și în urmă birul pe paiangin și l' omorî. Dar' nici nu isprăvi bine cu paianginul și iată vine și vespele și se luă cu feciorul nostru la luptă. In sfârșit fiul Verdelui-Impărat omorî și vespele.

Cine ar fi în stare să descrie bucuria ômenilor când se vedură scăpați de bidigăniile acelea? Ingenunchiară și mulțamiră mai întâiu preabunului Dumnezeu că le a trimis omul, a doua-ôră feciorului Verdelui-Impărat, că i-a mântuit din acea tristă stare de suferință. Apoi îi spuseră că și ei sunt Impărați, și pentru că el, bărbatul, n'a voit să ieie de soție pe fata aceluia paiangin, care era un vrăjitoriu mare, adecă pe viespe, i-a vrăjit la starea acesta, și împărăția lor a prăpădit'o. (Va urma).

la locul natural, — Este esplicabil deci faptul, că și această scrintitură morală voidă a o lecuî, respectivul cu pricina nefiind în stare a prevedé tristele ei urmări, pretinde a simți ôre-cari dureri și nu s'ar supune dintr-o dată operațiunei.

Pentru-ca ostēnelă nōstră să fie încoronată cu succes, mai est de lipsă neprihănită preotului din tōte punctele de vedere, precum și aceea, că tōte mijlōcele de cari se folosesc în direcțiunea acesta — să le comunice înainte cu șeful seu tractual, cu protopresbiterul. Lucrând mână 'n mână cu șeful tractului întru ajungerea scopului, ași puté afirma, că la procsimul sinod arhiepiscopalească cel puțin 1000 pārechi n'ar mai împodobi numărul concubinatelor. — Cum că prudenta conlucră a șefului tractual în materia acesta este cuintesenta întregului operat, este fōrte natural. Dar' spre justificarea — și numai în parte — a acestui adevăr, socot a nu fi de prisos dacă abusând de paciința cetitorilor 'mi voi ilustra afirmațiunea și cu un esemplu viu. — In parochia, în care am fericirea de a funcționa ca preot din 1896, această bōla a grassat în așa grad, peste care a trece, nici închipuirea nu'și mai aroga dreptul. Au puté-se-va manifesta morbul acesta în mod mai teribil de cât atunci, când undeva se pōte zice că au trecut 10—15 ani în decursul căroră nici o singură pāreche nu s'a cununat până la 60—70 ani, trăind în nelegiurie?? Unde se esiste bărbat în vîrstă de 40 cu familie de 3 copii și să nu se cunune sub pretext că dōră tatăl său și mamă-sa sunt părinții lui naturali și nici ei nu s'au cununat încă??? Unde, când s'a făcut în a. 1898 o cununie a unui june cu o fată feciōră să zică ômenii adunată la biserică ca la o minune: Dōmne mulțamim-u-ți, că vedurăm „cuscrii“ de cari n'am vedut dōr' de 15 ani??! Acest morb în o erupere mai înspăimântătoare a se manifesta este egal cu imposibilitatea. Și nefericitul popor din această parochie înnota prin valuri la acest grad potențate ale rēului! Dar' s'a demolit morbul, ba din 1898 încōce nu s'au mai înmulțit aici concubinatele nici prin un singur cas nou. Și că cu o netănuibilă satisfacție sufletescă pot proclama acum acest îmbucurător rezultat, din capul locului trebuie să constat, că la eluțarea aceluia partea leului se atribuie fostului șef tractual al acestei comune P. O. D. Titu V. Gheaja. Să nu amintesc alte accidente numerōse obvenite în decursul conlucrării nōstre comune în direcțiunea desamintită, — mă mărginesc a indica pe unul. Un parochian își însōră feciorul în mod ilegal. Eu în ziua următoare convoc comitetul parochial și pe lângă „dojana protocolară“ i-s'a mai dictat și o pedepsă de 5 cor. Omul refusă a se supune pedepsei. Trece postul Născerei Dlui și el tot nu solvesce pedeapsa. In rënduri l'am făcut atent că de nu-și va cununa feciorul până la Bobotěză — în ajunul acelei sərbătōri nu'l pot cerceta cu crucea și în casa lui. El se înfrică, ambițiunea lui n'ar puté suferi: să fie de „ocara satului“. Se îndrēptă deci la popul, ca să acuse pe parochul pentru una și pentru alta slujbă ce nu i-a sêvîrșit'o, etc. (Va urma).

„Asociațiunea.“

Convocare.

P. T. membri ai „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român“ de pe teritoriul despărțemintului V. al Seliștei, prin acesta sunt invitați să participe la adunarea generală ce se va țină la 10 August st. n. în comuna Galeș la 10 ore a. m. cu următorii

Program:

1. Deschiderea adun. cercuale prin directorul despărțemintului.
2. Raportul comitetului.
3. Raportul cassariului dimpreună cu budgetul.
4. Raportul bibliotecariului.
5. Esmiterea a 2 comisuni pentru censurarea socotelilor, pentru acuirea de membri noi și incassarea taxelor.
6. Distribuirea premiilor pentru grădinarit și industria de casă.

7. Predarea cărților bibliotecii populare din comuna Galeș.

8. Disertațiuni.

9. Raportul comisiunilor.

10. Delegarea a doi reprezentanți ai despărțemintului la adunarea generală a Asociațiunii.

11. Eventuale propuneri.

12. Esmiterea a doi membri pentru verificarea procesului verbal.

Seliște, din ședința comitetului ținută la 28 Iulie a. c.

Dr. Ioan Stroia
direc. desp.

Iacob Steflea
secr.

Școla civilă de fete din Sibiu.

Condițiuni de primire în școla civilă de fete a Asociațiunii din Sibiu și în internatul aceleia.

In clasa I. a școlei civile de fete se primesc eleve:

a) cari dovedesc prin atestat de botez că au împlinit cel puțin vîrsta de 9 ani.

b) cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes IV clase elementare (popolare sau primare), ori apoi dovedesc pe baza unui esamen de primire, că sunt bine orientate în materialul de învățămînt prescriș pentru clasa a IV-a elementară.

In celelalte clase ale școlei civile de fete se primesc eleve cari dovedesc prin atestat școlar, că au absolvat cu succes vre-o clasă premergătoare de la altă școlă de categoria școlei civile.

In lipsa unui astfel de atestat, sau pe lângă atestat de pe clasa V și VI de la școlă elementară-poporală, primirea în oricare clasă a școlei civile, ce corespunde vîrstei elevei, se pōte face numai pe baza unui esamen de primire, depus cu succes înaintea corpului profesoral al școlei, în sensul ordinațiunii ministeriului regesc-ungar de culte și instrucțiune publică, dto 11 August 1887, Nr. 29000. Esamenul de primire este scutit de taxă.

Elevele cari se înmatriculează pentru prima-dată la școlă nōstră, au să producă atestat școlar, atestat de botez și certificat de revaccinare.

In cursul complementar (supletoriu), împreună cu școlă civilă de fete a Asociațiunii, în sensul §-lui 6 din statutul de organizare al școlei, se primesc eleve cari au absolvat cele patru clase ale școlei civile. Se pot însăș primi și eleve cari au absolvat cu calculi buni numai două clase civile, dacă au trecut de 15 ani și sunt împedecate a absolve tōte cele patru clase civile.

Inscrierile pentru anul școlar 1902/1903 se pot face din 1—6 Septembrie 1902, st. n.

Esamenele de emendare se țin în 2 Septembrie 1902 st. n. la 8 ore a. m., cu elevele cari s'au insinuat la direcțiune în termenul prescriș.

In 3 Septembrie 1902 st. n. la 8 ore a. m. se vor țină esamenele de primire, ear' în 4 Septembrie se vor începe prelegerile regulate.

Didactrul e 4 cor. pe lună, și pentru elevele cari se inscriu prima-dată la această școlă o taxă de înmatriculare de 4 corōne, solvită odată pentru totdeuna. Același didactru e și pentru elevele din cursul complementar.

Elevele cari voesc să fie primite în internat, fie eleve ale școlei civile, sau ale școlei elementare a Reuniunii temeilor române, au să anunțe acesta de timpuriu la direcțiunea școlei, înainte de începutul anului școlar, pentru-ca să se pōtă face dispozițiunile necesare.

Taxa internatului e 400 cor. pe an, plătită înainte în două sau cel mult în patru rate. Spesele pentru cărțile trebuincioșe, pentru materialul de scris, de desemn și lucru de mână, nu sunt cuprinse în taxa amintită. Acestea se pōrtă separat de părinți, precum și cheltueile pentru îmbrăcăminte și încălțăminte, pentru instrucțiune în fortepiano și în limba francesă.

Taxe pentru instrucțiune în fortepiano sunt de două categorii:

a) dacă o elevă voiesce să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 18 cor.*) pe lună; dacă 2 eleve

*) Din care sumă 2 cor. se contēză pe lună institutului, pentru susținerea forte-pianelor în stare bună.

iau împreună instrucțiune în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă; sau

b) dacă o elevă voese să iee orele singură, se compută la 2 ore pe săptămână taxa de 12 cor.* pe lună; dacă se întrunesc 2 eleve în aceeași oră, taxa se compută la 2 ore pe săptămână cu 6 cor. pe lună de elevă.

Instrucțiunea din limba franceză, câte 2 ore pe săptămână se compută pe lună cu 2 cor. de elevă.

Tote taxele se plătesc direcțiunii școlare.

Edificiul internatului este situat în mijlocul unei grădini frumoase în nemijlocita apropiere a parcului orașenesc și e provădit cu apeduct, baie proprie, lumină electrică etc., în cât ofere cele mai bune condiții igienice.

Elevele din internat, afară de școlă, au în fie-care zi anumite ore de conversațiune în limba franceză, magiară și germană, după trebuință. Pe lângă aceea ele se prepară și învață lecțiunile sub conducerea și cu ajutorul directoarei, al profesorelor și guvernantelor.

Elevele cari voiesc să fie primite în internat, au să aducă cu sine: o saltea, un covorel la pat, 2 perini, 4 fețe de perini, o plapomă sau țol de coperit, 4 ciarșafuri (lințoluri, lepedee), 6 ștergare, 6 servete, apoi perie de dinți, săpun și doi piepteni, cari toate rămân proprietatea elevei. Afară de acestea schimbările de trup sau albiturile, câte 1/2 duzină de fie-care, ciorapi și fuste de colorie închisă și batiste (marămi) câte 1 duzină, un paraplu (cort) în încălzimintea trebuințioasă. Cât pentru toaleta nouă, sfătuim părinții și tutorii să nu facă copilelor, căci pentru uniformitatea îmbrăcămintei elevelor interne, acele toalete se fac aici cu prețuri moderate, prin îngrijirea internatului. Strîns de uniformă se țin: o haină, 2 surfe în forma unei haine, o pălărie de vară și una de iarnă, cari necondiționat au să se facă aici și cari preste tot vor costa cam 30—40 corone.

De la direcțiunea școlii se pôte primi prin postă: „Statutul de organizare“ și „Regulamentul intern“ al școlii, „Regulamentul pentru cursul complementar“, „Planul de învățământ“ și „Regulamentul ministerial pentru esamenale publice, private, supletorii și de emendare“, à 20 fil. esemplariul. De la direcțiune se pôte primi pentru 2 cor. și „Monografia“ școlii, în care pe lângă istoricul institutului se află descris edificiul școlii și al internatului în toate amănuntele. Sibiu, în August 1902.

Direcțiunea școlii.

NOUTĂȚI

Suveranii români în străinătate. Astăzi au plecat M. M. L. L. Regele și Regina României, din Sinaia, în străinătate. Suveranii români vor călători până la Viena împreună, de unde apoi M. Sa Regina va merge la *Neuwied*, ear' M. Sa Regele Carol la *Ischl*, pentru a face vizită Monarchului nostru Francisc Iosif I. De la *Ischl*, unde va rămâne numai două zile, M. Sa Regele României va merge la *Gastein*, spre a urma o cură.

† **Spiridon Dimian**, protopresbiter onorar, paroch în *Brețcu* și timp de 13 ani fost administrator al tractului *Treiscaune*, a răposat Duminecă în *Brețcu*, în etate de 75 ani și după 53 ani de preoție. Inmormântarea i-s-a făcut Marți (22 Iulie st. n.) în cimitierul bisericii gr.-or. din *Brețcu*. Il julesce soție-sa *Marina*, fiii Constantin (paroch în Sibiu) și *Paraschiva* m. Renția, și numeroși nepoți, strănepoți și alte rudeni.

In amintirea lui **Eminescu**. *Leon Ghica*, proprietariul moșiei *Dumbrăveni* a ridicat în parcul din *Dumbrăveni* un bust de bronz marelui poet *Mihail Eminescu*. Desvelirea, monumentului s'a făcut Duminecă în prezența unui public foarte numeros și distins. Întră alții erau prezenți: *Petru Grădișteanu*, *Alexandru I. Ghica*, *Ghica Bragadiru*, *Al. Davila*, colonel *Teișeanu*, *Fl. Marian* etc. Bustul e făcut de sculptorul *Oscar Späte*, are înălțime de 2 1/2 metri și e așezat pe soclu de piatră în fața castelului lui *L. Ghica* și n fața casei în care s'a născut *Eminescu*.

Noul ministeriu român. În România s'a făcut remaniere ministerială. Câțiva miniștri vechi au trecut la alte ministere, ear' ca noi au intrat în guvern domnia *Eugen Stănescu*, presidentul senatului, primind conducerea ministeriului de justiție, și *Emil Costinescu*, directorul băncii generale române, chemat în fruntea ministeriului de finanțe.

Astăzi guvernul român e compus astfel: *Dimitrie Sturdza*, president de consiliu și ministru de răsboiu. *Eugen Stănescu*, ministru de justiție. *G. Pallade*, ministru de interne. *Emil Costinescu*, ministru de finanțe. *Aurelian*, ministru de domenii. *Spiru Haret*, ministru de instrucțiune publică și culte. *I. Brătianu*, ministru la afaceri străine. *C. Stoicescu*, ministru de lucrări publice.

Noii miniștri au fost Joi la Sinaia pentru a depune jurământul înaintea Regelui Carol.

† **Domețiu Dogariu**. Mercuri dimineța (30 Iul. n.) a răposat în *Satung* învățătorul *Domețiu Dogariu*, directorul școlii române din *Satung* bis. sf. *Adormiri*. *Dogariu* a fost unul dintră cei mai buni învățători ai noștri, și-a câștigat frumoase merite și prin scrierea mai multor manuale pentru școlile elementare. A trăit 56 ani și a funcționat ca învățătoriu 37 ani. Inmormântarea i-s-a făcut azi.

Impăratul Vilhelm în manevrele din Rusia. Cum se scrie din Berlin, împăratul *Vilhelm* va asista la manevrele flotei rusești. Spre acest scop va sosi la *Reval* în 4 August. Pentru primirea lui se fac mari pregătiri.

Papa cel „roșu“. Se raportează din Roma dto 29 Iulie, că în locul răposatului *Ledochovski* papa a numit prefect suprem al propagandei pe cardinalul *Gotti*, ear' pe cardinalul *Aylardi* prefect-director.

Din Ponor ni se scriu următoarele: Sâmbătă în 13/26 Iulie cam pe la 12 ore din zi o grea furtună împreună cu gheață de mărimea alunelor s'a descărcat asupra unei părți a comunei *Ponor*, din comitatul *Albei-inferioare*, care a durat o oră și jumătate, în cât a nimicit holdele și cucuruzele și a noroit fâneațele, acoperindu-le cu un strat de gheață ca de o palmă.

Jubileul școlii militare din Viena. La sfârșitul lunii Octombrie școlă ces. și reg. militară din Viena și serbeză jubileul de 50 ani. La acest jubileu vor lua parte toți oficerii cari în cursul celor 50 ani au absolvat cursurile numitei școlii, ori au funcționat la ea ca profesori, comandanți, etc.

Bravură de călăreț. *Miron Costin*, căpitan în armata română, a sosit Joi seara la *Metz*, făcând calea călare de la București până la *Metz* în 29 zile. Când se apropia de oraș i-au eșit înainte, să l întâmpine, șefii autorităților militare și corpul oficeresc al regimentului de dragoni Nr. 9, cari i-au prezentat o cunună de lauri.

Execuție cu mörte de om. Sâmbătă era să se facă execuție asupra averii lui *Costa Buzadja* din *Torontal-Sziget*, la ce *Costa* s'a opus. Executorul a recuirit gendarmi, la ce *Costa* s'a repețit asupra executorului să l tõe cu o săpă. În minutul acela însă a răsunat o pușcătură și *Costa* a cădut mort. L'a împușcat un gendarm. — E prea eștină la pușcăture gendarmeria noastră! În cazul de față puteau gendarmii să facă inofensiv pe nenorocitul *Costa* fără să l împușce.

Păruelă. Eri dimineța (31 Iulie) lucrătorii români angajați pe pusta de la *Denta* (*Banat*) au dat în cörtă cu lucrătorii șvabi, ear' din cörtă s'a desvoltat păruelă, în cursul căreia s'au dat și pușcăture de revolver. Șapte inși sunt răniți grav. Abia gendarmeria a putut face întră ei. Causale certe nu ni-s'au comunicat.

Din Ilia murășană ni-se scrie: „De mult am simțit noi Români din *Ilia* și jur lipsa unui comerciant român în *Ilia*, dar până acum de câteva zile, n'am avut plăcutul prilej de a pută cumpăra pe groșia câștigată cu multă sudore, cele necesare pentru casă de la un om de legea noastră, ci numai de la străin, care în loc de stimă pentru că-i sustinem din belșug cu familiile lor, primim persiflări față de tot ce e românesc. În această stare a lucrului, ori-ce om cu simțăminte românesce va primă cu bucurie vestea, că tinerul *Nicolau Foltușu*, a deschis un mare deposit de spîterie coloniale în casa lui *Stoka Gabor* din *Ilia*, și-și va ține de plăcută datorință a'l sprijini. Preoți și învățători din jur vor îndeplini o frumösă datorință națională îndemnând și poporul, ca să cerceteze prăvălia acestui român.“

Expoziție slavă la Petersburg. În 1904 se va ține la Petersburg mare expoziție, la care vor lua parte cu produsele lor artistice, industriale, economice, etc. tôte poporele slave. Scopul expoziției e să creeze legătură comercială mai intimă întră poporele slave (Va fi și alt scop — nemărturisit!). Expoziția va avé protector pe mare-ducele *Alexandru Mihailovici*.

Falsificători de bani. În *Folea* (comitatul *Timiș*) gendarmeria a aflat la economul *Friedrich* 68 bancnote de câte 20 corone, false. Mai mulți locuitori șvabi din numita comună, bănuți a fi complici la falsificare, au fost arestați.

Trei ömeni — și numai două picioare. La scaldete de mare *Folkestone* petrece o societate de trei ömeni, cari toți la olaltă au numai două picioare. Unul e schilav de ambe picioarele; acesta dirige biciclul. Ceilalți doi au numai câte un picior, lipsind unuia piciorul drept, celuilalt piciorul stâng; la mănarea biciclului fac astfel un om.

Colera. Se raportează din *Cairo*, că Duminecă au murit de coleră 38 de inși și s'au constatat 35 casuri de îmbolnăviri noue. Ear' din *Petersburg* se raportează, că în *Carbin* de la 15 până la 23 Iulie s'au bolnăvit de coleră 143 ruși și 340 chinezi, murind 106 ruși și 276 chinezi. Acum epidemia e în decreștere.

Dramă în munți. Din *Pattenkirchen* (*Bavaria*) se raportează, că Sâmbătă după amiază profesorul *Kreuther* în timp ce se scobora de pe muntele *Zugspitz* a fost lovit de apoplexie și a murit. Inșotiriul său, un alt profesor, s'a spărit așa de tare de nenorocirea colegului său, că ameiind a cădut și el în abis. Ambe cadavrele au fost transportate la *Pattenkirchen* Duminecă.

Convocare.

Deöre-ce ședința de consfătuire asupra înființării unei reuniuni economice în *Ilia-murășană*, convocată pe ziua de 24 Iunie a. c. a fost slab de tot cercetată, — nu s'a putut decide nimic meritoric în cauză.

Plăcându-ne a crede că nu indiferentismul față de instituțiunea proiectată, ci terminul relativ scurt și ziua târgului de țară, nu tocmai potrivită, în care a fost convocată ședința, este cauza neparticipării — ne luăm curaj a convoca o nouă întrunire confidențială în care să chibzuim asupra scopului amintit, pe ziua de 28 Iulie st. v. a. c. la 11 ore a. m. în școlă gr. or. din *Ilia*.

Am regreta mult, dacă vre-un inteligent român din *Ilia* și jur și de la acesta ședință ar absentă fără cauză binecuvântată.

Vorța, la 22 Iulie 1902.

George Perian

paroch gr. or.

Toma Tămas

paroch gr. or.

Nicolae Juga

învățătoriu

Ioachim Ivan

paroch gr. or.

Miron Oprean

preot. ort.

Ioan Juga

econom

FELIURIMI

Cafeaua — barometru. Un englez afirmă că din o ceașcă de cafea năgră se pôte ști ce timp vom avé. Acastă descoperire englezul a dat'o publicității numai după ce prin îndelungate experimete s'a convins despre exactitatea ei. A nume: dacă zăharul pus în cafea, în cursul disolvării sale face spumă și această spumă se adună la mijloc, putem să contăm la timp senin și durabil; dacă însă spuma se întinde jur-împrejur la marginile cescii, însemnă că va urma plöie abundantă; când spuma hesiteză întră mijloc și margini, — însemnă timp schimbăcios, ear' când fără a se desface tinde spre un singur punct al marginii cescii, — e sigur că va urma plöie moderată. — Cei cari cercetază cafenelele pot să facă probă.

Din viața lui Napoleon III. În 1867 împăratul *Napoleon III.* a cercetat expoziția din Viena. A vizitat mai întâiu secțiya ministeriului de răsboiu, interesându-l deosebi tunurile, construcțiya carölor și torpedii. După aceea a vizitat secțiya industrială, unde l interesau cosele, secerile și plugurile. Aici fabricantul *Wertheim*, spre a-i aräta ce oțel escelent e în cosele espuse de el, a luat o cösă și a tăiat cu ea în două o placă de fer. Când a ridicat însă cösă se deie, o mână puternică i-a prins pe din dos brațul. Din răspunsul primit a eșit apoi la ivelă, că cel care-l înhățase era păzitorul împăratului. Acesta, neștiind ce voese *Wertheim* a cređut că ridică cösă se ucidă pe împăratul.

Insectă periculösă. Medicul *Vincente* din Paris scrie în o revistă medicală, că insecta de pe *leandri* (*Nerium Oleander*), numită „aspidotus nerii“ transmite *malaria* întocmai ca țînțarii. *Vincente* își basază aserțiunea pe următörea experiență: Un membru al unei familii la care era medic de casă, încă de la etatea de 19 ani suferia de *malaria*. Într'aceea familia acuirase de undeva *leandri* și i ținea în casă, și nu mult după aceea au căpëtat bóla *malariai* și doi băeți. Din întemplantare medicului i-a venit ideia să cerceteze: nu cumva *leandrii* au avut vr'o influință la îmbolnăvirea băieților? Esaminând apoi insectele aflătöre pe *leandri* a aflat în gura lor germeii și spore *malarice* förte bine desvoltate. Astfel s'a constatat, că insectele acestea primesc germeii *malariai* și la ocazii date fi transmit la om. De altcum în regiuni malarice și deosebi în *Algir* esistă credința populară, că stând sub *leandri* omul capëtă friguri, care credință, cum rezultă din cercetările făcute de *Vincente*, este basată.

Din public.*)

Mulțămită publică.

Pătrunși de dragostea curată față de sfânta noastră biserică străbună, la îndemnul parochului lor, mai mulți creștini evlavioși de aici au făcut mai multe dăruiri pe sēma bisericii nostre din *Daia-săsescă*, tractul *Sighișörei*, destul de serăcăl, mai cu sēmă la cărțile trebuințioase la cultul divin, anume:

1. *Ioan Babeș*, sen. Nr. 63 pe, patul morții sale a testat un pământ în satensiune de 1300 stângini □.

2. Fiul acestuia *Simion I. Babeș*, mineiul lunilor *Februarie* și *Martie* și esplicarea evangeliilor.

3. Fratele acestuia, *Zosim I. Babeș*, un liturgier.

4. *Ioan Z. Babeș* mineiul lunii *Octobre*.

5. *David Oprea* născut în *Paloș*, un apostol.

6. Fratele acestuia, locuitoriu aici, *Nicolae Oprea*, mineiul lunii *Ianuarie*.

7. *Constantin G. Catrinöiu* (străin) mineele lunilor *April* și *Septembrie*.

8. *Bucur* și *Ana Manta* mineiul lunii *Maiu*.

9. *Nicolae Lungociu* mineele lunilor *Iunie* și *Iulie*.

10. Familia *Constantin (Aron) Manta* afară de unele obiecte mai puțin prețioase și de un stichariu alb, în tovărășie cu *Maria N. Fleșar* a dăruit încă și un mineiu de pe luna *August*.

11. *Zaharie (Nicolae) Fleșar* mineiul lunii *Novembre*.

12. *Ioan Lungociu* sen. o cădelniță.

13. *Ioan Lungociu* jun. o candelă mică în altariu și untul de lemn trebuincios.

14. *Ioanichie German* 20 cor.

15. *Augustin Morar* un policandru pentru 18 lumini.

16. *Ilie Chelemen* mineiul lunii *Decembre*; — tôte cărțile acestea legate bine și tipărite cu litere străbune.

17. *Ispas Becheș* două sfesnice pe prestol.

De-și comitetul nostru parochial cu bucurie a luat act despre aceste frumoase dăruiri, esprimându-le mulțămită protocolară, totuși cred a nu fi de prisos dacă subscrise în numele poporului nostru credincios de aici vine a se achita de datorința de recunoștință față de acesti evlavioși creștini și a le exprima sincera mulțămită și pe această cale, și acesta din cauză că celor mai mulți dintr'inșii emigrați parte în România, parte în America, nu li-s'a putut exprima mulțămita în persoană deoparte, ear' de alta, ca alții vëdënd faptele lor cele bune, imitându-i „să preamărescă pre Tatăl (nostru) cel din ceruri“.

Preabunul *Dzeu*, care fie-căruija faptele săvërșite le răsplătesce după vrednicie, părtași facă-i fericirii vremelnice și vecinice.

Daia-săsescă, la 9 Iulie 1902.

Ioan Hertiögă
paroch gr. ort.

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această Redacțiya nu primesce răspunderea.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele mai jos însemnate din protopresbiteratul Târnava se scrie concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

1. **Boian**, două posturi, fie-care cu câte un salariu de 600 corone, cuartir și lemne de foc.

2. **Bobohalma**. 3. **Cetatea-de-baltă**. 4. **Crăciunel**. 5. **Heria**. 6. **Lepindea**. 7. **Sân-benedic**. 8. **Șișușul român**. 9. **Șilea-magiara** și 10. **Suplac** — în fiecare din acestea comune cu câte un salariu de 600 corone, cuartir și lemne de foc.

Concurenții au a se prezenta în vre-o Duminică ori sâmbătă în biserică spre a-și arăta dexteritatea în cântări și spre a fi cunoscuți poporului, și totodată au să conducă cântările cu elevii de școală și cu adulții în strună.

Cererile instruite conform legilor în vigoare să se așternă subsemnatului oficiu protopresbiteral în termenul indicat mai sus.

Cetatea-de-baltă, 12 Iulie 1902.

Oficiul protopresbiteral gr. or. al trac

Nicolae Todoran
protopresbiter.

Nr. 39/1902

[126] 1—3

Concurs

Pentru alegerea de învățătoriu la școala română gr. or. din **Deva** se scrie concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român“.

Pe lângă calificarea și îndatoririle normate, cu preferință se admit la concurs acei învățători practici, cari dovedesc pricepere și sporiu în învățarea cântării după note și conducerea unui cor de 4 voci.

Spre acest scop concurenții încă înainte de expirarea termenului de concurs au să se prezenteze la biserică în vre-o Duminică sau sâmbătă spre a-și arăta dexteritatea în cântările bisericesti și în conducerea corului de 4 voci.

Emolumentele sunt:

a) 600 cor. salariu învățătoresc anual solvit regulat în rate lunare anticipative, b) cuincuenalele de 100 cor., ce se vor computa numai după instituirea definitivă și serviciul neîntrerupt de 5 ani la școala noastră, c) 240 cor., honorarii anuali pentru învățarea notelor în școală, instruirea și conducerea corului la deosebite ocazii și ținerea stranei în biserică. Acest honorariu se va pune în decurgere numai după-ace alesul în decurs de 3 luni va dovedi aptitudinea la conducerea corului, d) locuință în școală, e) lemnele trebuincioase după datina statorită, f) venit laterale de la funcțiuni cantonale, concerte și alte ocazii.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral al Devei în termenul deschis.

Deva, din ședința comitetului parohial ținută la 30 Iunie v. (13 Iunie n.) 1902.

George Gila
președ. al com. par.

Romul Popa
notariu al com. par.

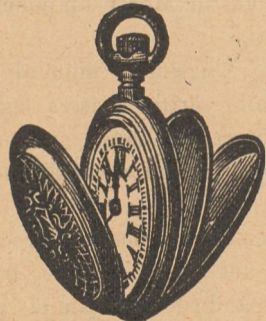
Nr. 371/1902.

Vidi.

George Romanul
protopresbiter

Important pentru fie-care om.

Desfacere totală cu prețul cel mai puțin, numai cu fi. 2.95 o garnitură admirabilă din 14 bucați prețioase, juvaerice etc.

Important
pentru
fiecare om!

1 orologiu de busunariu, anker remontoir de nickel (la dorință argintat) cu capace gravate frumos, regulator precis, 3 ani garanție și cutie.

1 Lanț elegant panterat, suflat sau nickelat dimpreună cu acățător sistem parisian.

1 ac de cravată aurit cu imitație de Briliante.

1 pereche nasturi pentru manchete aurii marca „Garantie“.

1 garnitură nasturi aurii (botoni) pentru guleri și pepturi, constând din 5 bucați.

1 pereche cercei de argint veritabil oficios gradați.

1 inel de aur cu pîtră elegantă.

1 oglindă de busunar în cutie.

Acestea 14 prețioase și admirabile obiecte dimpreună cu orologiu remontoir anker se predau numai cu 2 fl. 95 cr. prin rambursare sau prin trimiterea înainte a sumei la firma: **Brüder Hurvitz**, casă de esport, **Krakau Stradom 17 (Oestr.)**

Neconvenind a le returna în 8 zile primind banii înapoi fără ca cumpărătorul să fie cu ceva prescurtat. — Cataloage bogat ilustrate cu tot felul de juvaerice, se trimit gratis și franco. [62] 10—15

Redactor responsabil Teodor V. Păcățian.

Concurs

Pentru ocuparea posturilor de învățători la școlile din comunele mai jos însemnate — protopresbiteratul Mercurei — se deschide concurs cu termen de 30 de zile de la prima publicare.

1. **Apoldul-inferior**, două posturi cu salariu anual de câte 600 cor. și relut de cuartir 60 cor., eventual cuartir natural de câte o odaie în edificiul școlii.

2. **Dobârca**, un post, salariu 600 cor., cuartir natural în edificiul școlii (o sorte de circa 3 cară de lemne din pădurea comună).

3. **Beșineu**, un post, salariu 600 cor., pentru cuartir și relut de lemne 40 cor.

5. **Rod**, un post, salariu 600 cor., relut de cuartir și de grădină 100 corone.

6. **Reciu**, un post, salariu 600 cor., cuartir natural și grădină pentru legumi.

Aspiranții la aceste posturi au a-și înainta cererile lor instruite conform normelor

în vigoare oficiului protopresbiteral al tractului Mercurei (Ioan Droc) în Seliște în termenul deschis, — și a se prezenta în vre-o Duminică sau sâmbătă la biserică în comuna la care reflectează. Invățătorii aleși vor fi obligați a ține strună sau a cânta cu elevii lor Duminică și în sâmbători la liturgie.

Seliște, la 28 Iunie 1902 v.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurei în conțelegere cu comitetele parohiale concernente.

I. Droc
protopop.

La **Librăria Tipografiei Archidieceesane** se află de vânzare:

Poesii Postume, de **M. Eminescu**

Prețul: „ 1 C.

trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.

Atelier de lăcătușerie în Sibiiu.

Subsemnatul aduc la cunoștința onoratului P. T. public, că după o prăcsă de mai mulți ani în cele mai renumite ateliere din monarhie și străinătate, ca al dlui Valerian Gillar, lăcătușul de artă și construcție al curții ces. și reg. din Viena etc., mi-am deschis un

atelier de lăcătușerie de artă și construcție

în Sibiiu, Rosenanger nr. 9 (Têrgul brânzei)

unde efectuesc tot felul de lucrări aparținătoare acestei branșe, precum:

Porți de fer, balcone, terase, galerii, grilajuri de scări și morminte, marchise, antreuri, luminătoare, case pentru flori (florării) etc. etc.

în ori-ce stil și după cele mai noue modele. — Afară de aceea am totdeauna în depositul meu cele mai practice și mai bune

Sobe de bucătărie

cât se pôte de solid lucrate și cu prețurile cele mai moderate.

Sperând că P. T. public mă va onora cu numeroase comande, fiind singurul măiestru lăcătuș român aici în Sibiiu, semnez

Cu deosebită stimă

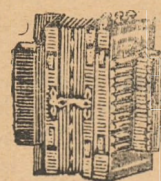
Eremie Purece
măiestru lăcătuș.

[69] 7—10

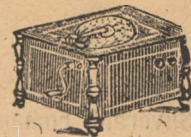
Harmonice și Aristone

din cele mai renumite fabrici.

Vândarea în detail cu prețurile fabricii.

Harmonică Nr. 1, calitate superioară cu 3 burdufuri, 10 clape, claviatură deschisă, foile legate de jur împrejur cu nickel, 2 registre și 2 basuri. **Prețul 10 cor. 75 fil.** Aceași harmonică însă cu 2 registre și 1 tremolo **12 cor. 75 fil.** — **Harmonică Nr. 2**, calitate extrafină, lemn de mahagoni, tonuri de oțel, 10 clape, claviatură deschisă, clape aurite, 2 burdufuri, foile legate la colțuri cu nickel, 2 registre, 1 tremolo și 2 basuri. **Prețul 14 cor. 75 fil.** Aceași harmonică însă cu 3 registre **17 cor. 75 fil.** — **Harmonică Nr. 3**, cu 19 clape în două rânduri, 3 burdufuri, 4 registre, 4 basuri, tonuri de oțel. **Prețul 19 cor. 75 fil.** — **Metodă practică** cu ajutorul căreia pôte învăța ori-cine să cânte imediat cu harmonica. **Prețul 75 fil.** Această metodă conține 28 cântece, din cari sunt 6 românești. NB. Transportul costă la fie care armonie **85 fil.**

Ariston perfecționat cu note de metal. Mărimea Nr. 1: lungimea 34 cm., lățimea 26 cm., înălțimea 19 cm., costă împreună cu 6 note **23 cor. 75 fil.** — Mărimea Nr. 2: lungimea 37 cm., lățimea 35 cm., înălțimea 17 cm., împreună cu 6 note **35 cor.** — Aduas pentru porto **cor. 1.25.**

La nemulțămire se înapoiază imediat banii. [127] 1—52

Aparat de ras

cu care ori cine se pôte rade cu cea mai mare siguranță fără a se tăia.

Acest aparat este cel mai nou, cel mai solid și cel mai practic din câte se află în comerț. Prețul aparatului împreună cu curea de ascuțit și toate accesoriile necesare este **cor. 8.75.** Porto costă **85 fil.**

Mașină de tuns

ultimul model, sistem francez, cu care ori-cine pôte tunde fără nici o practică. Prețul mașinei complete este **cor. 10.** Porto costă **85 fil.**

La nemulțămire se înapoiază banii.

Samu Lindenberg, Budapesta

Vadász utca Nr. 42/K.

Din mulțămirile primite:

Am primit aparatul de ras de la Dyóstră, de care m'am bucurat; l'am încercat și sunt foarte mulțămît. Să faceți bine să 'mi trimiteți și o mașină de tuns cu **cor. 10.** Salutându-vă cu stimă — **Ioan Codea lui Simion**, econom în Jibot (Alkenyér) Hunyadm.

Editura și tipariul Tipografiei archidieceesane.